

Slim financieren van maatschappelijke impact

William van den Bungelaar

ERAC.

Adviesbureau gespecialiseerd in regionale ontwikkeling en regionale samenwerking

Ruim 30 jaar actief in (EU)subsidie, publieke financiering, programmamanagement en -control

Impact gedreven; focus op duurzaamheid, innovatie, regionale groei & werkgelegenheid

Eerlijk, resultaatgericht en maatschappelijk betrokken

We dragen bij aan een duurzame, innovatieve toekomst van Nederland

Onze expertise

Europese Structuur & Investeringsfondsen

- EFRO
- ESF+
- Interreg
- GLB
- *EU Monitor (30 EU fondsen)*

Regionale samenwerking

- Nationaal Groeifonds
- Regio & City Deals
- Subsidie / financierings servicepunten
- Regionale energiestrategie

Slim financieren; andere bril

- ◆ SVn & ERAC
- ◆ Uitdaging; financiering van maatschappelijke transitie stap dichterbij brengen

"Waar voorheen subsidie óf financiering werd ingezet, vragen de maatschappelijke transitie steeds vaker om slimme combinaties van publiek en privaat kapitaal, flexibiliteit en maatwerk."

Europees perspectief

◆ Platform FI Compass

(advisory Hub EIB)

◆ EIB InvestEU (garantie / 15x)

◆ ELENA (90% processubsidie) (o.a. electrisch vervoer, verduurzaming maatschappelijk vastgoed, energietransitie, duurzame opwek)

◆ Commissie-initiatieven

◆ Mainstreamprogramma's:

beweging naar

- mix subsidie | financiering

- Aandeel FI 5% > 6% > ... 40%

EU facts & figures

	ERDF/CF	ESF	EAFRD	EMFF
Total active financial instruments (2014-2020)	511	37	31	5
Total contributions to financial instruments (€ million)	29 296	758	768	9

Data from before 01.01.2022

Source: Cohesion Policy Open Data Platform

Netherlands facts & figures

	ERDF	ESF	EAFRD	EMFF
Total active financial instruments (2014-2020)	15	n/a	n/a	n/a
Total contributions to financial instruments (€ million)	184.54	n/a	n/a	n/a

Data from before 01.01.2022

Source: Cohesion Policy Open Data Platform

Casus Coronaherstelfonds

Note: All amounts are in current prices.

Source: European Commission.

Meerjarig Financieel Kader 2028 – 2034

1,98 Biljoen euro

Nationaal/regionale uitvoering

COHESIE & REGIONALE ONTWIKKELING	EUROPEES FONDS VOOR REGIONALE ONTWIKKELING (EFRO)
	JUST TRANSITION FUND
	COHESIEFONDS
INTERREGIONALE SAMENWERKING	INTERREG
	INTERREGIONAL INNOVATION INVESTMENTS (I3)
	EUROPEAN URBAN INITIATIVE (EUI)
LANDBOUW & VISSERIJ	EUROPEES FONDS VOOR PLATTELANDSONTWIKKELING (ELFPO)
	EUROPEES MARITIEM, VISSERIJ EN AQUACULTUUR FONDS (EMVAF)
	ASIEL, MIGRATIE & INTEGRATIEFONDS (AMIF)
INCLUSIE	EUROPEES SOCIAAL FONDS (ESF)

Totaal € 865 miljard | *NL 8,1 miljard*

EU calls: European Competitiveness Fund

Decarbonisatie	HORIZON EUROPE
	Environment and Climate Action Programme (LIFE)
GEZONDHEID & BIOTECH	HORIZON EUROPE
	EU4HEALTH
DIGITAAL LEIDERSCHAP	HORIZON EUROPE
	DIGITAL EUROPE
DEFENSIE, RUIMTEVAART EN VEILIGHEID	EUROPEES DEFENSIE FONDS (EDF)
	EU DEFENSIE INNOVATIE SCHEME (EUDIS)
	SPACE PROGRAMME
SYNERGIE PROGRAMMA'S	HORIZON EUROPE
	INNOVATION FUND
	INVESTEU INSTRUMENT

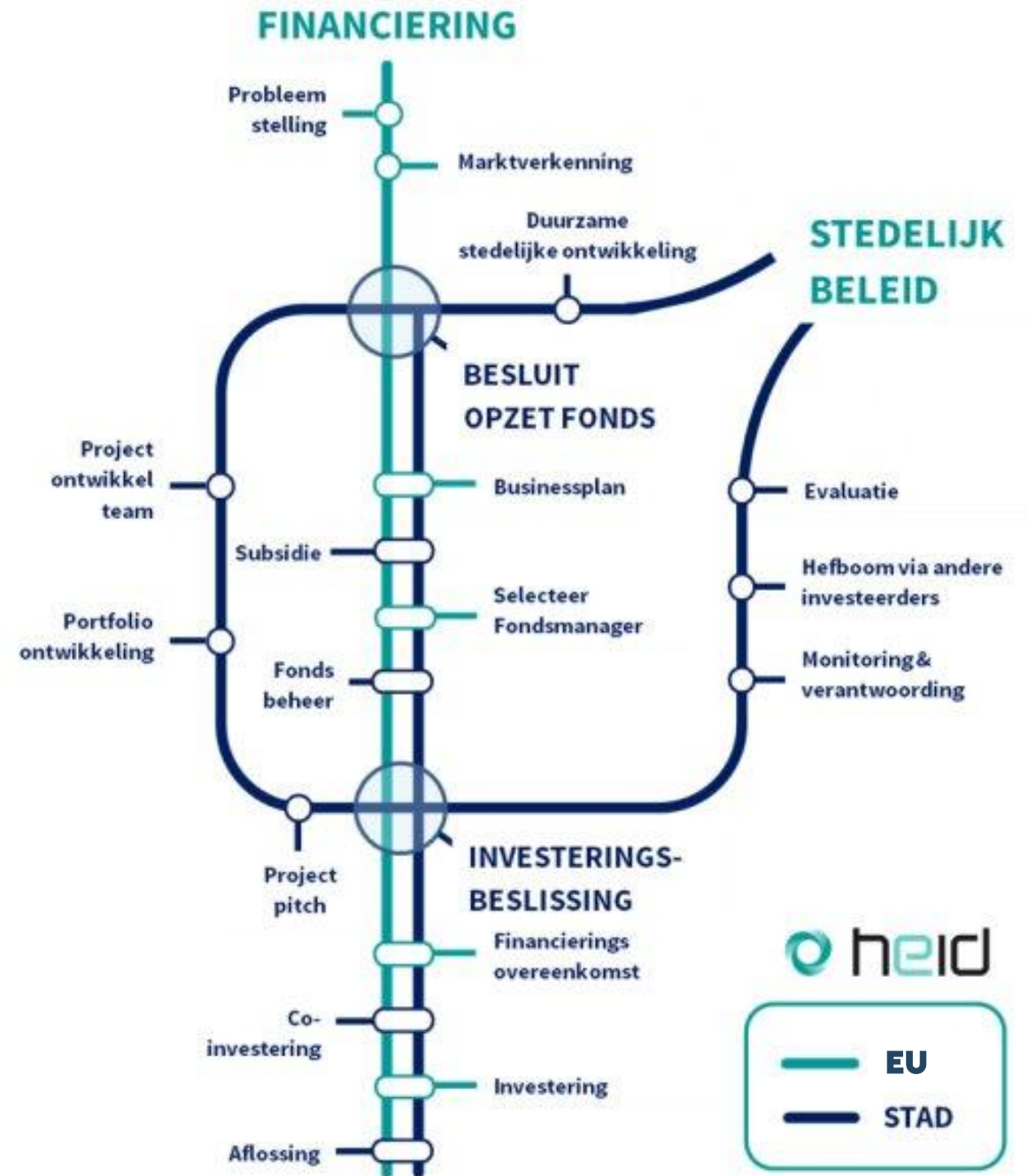
Totaal € 450 miljard | 11 miljard InvestEU

ERAC.

Praktijkervaring slim financieren

JESSICA fondsen 2012-2026

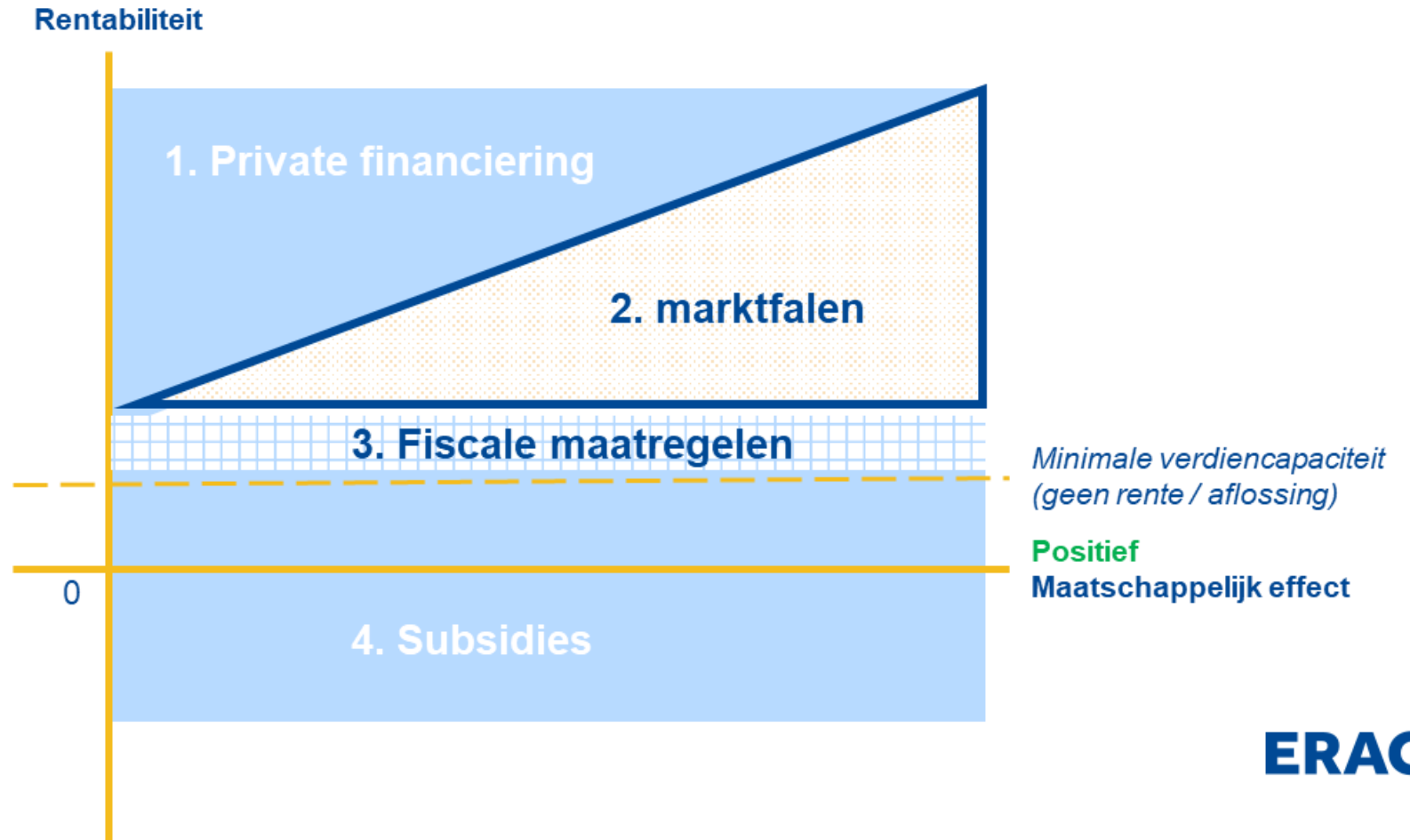
- ◆ Samen investeren in Den Haag met ED en FRED
- ◆ JESSICA: Een Europese pilot
- ◆ Enkele kernelementen: rol marktverkenning, samen investeren, onafhankelijk fondsmanagement, investeer in wegnemen marktfalen (en dus nemen van risico)
- ◆ EU subsidie wordt publieke investering en blijft in het fonds

Waar de markt niet acteert... en subsidie niet het juiste instrument is

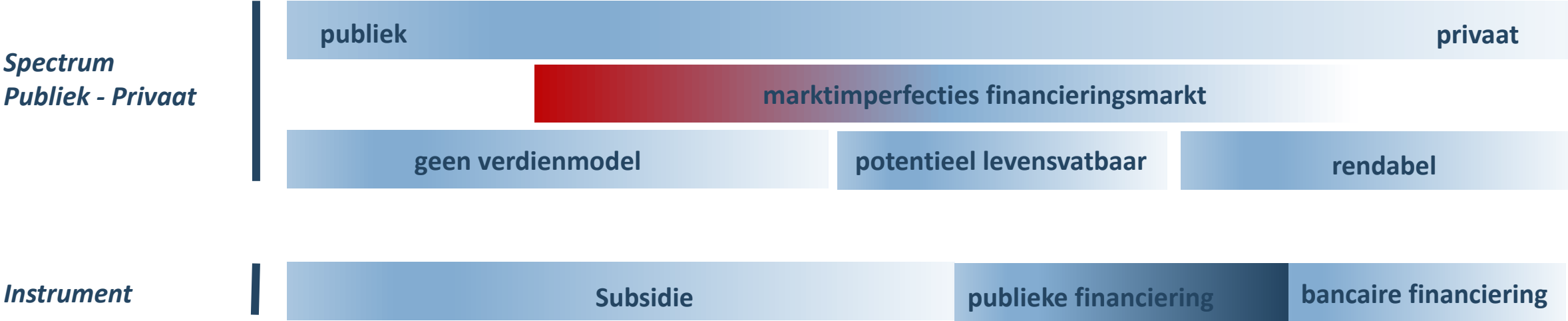
‘markt’ Den Haag

- ◆ FRED: 300 bedrijfslocaties
- ◆ VvE's: 21.000 (veel klein)
- ◆ ED: Duurzame opwek

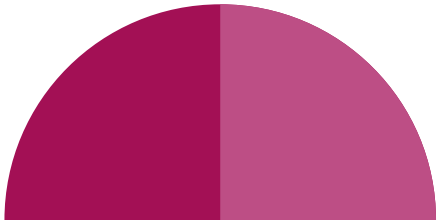

'Samen investeren'

Publieke financiering: Potentieel levensvatbare businesscases financieren die niet door de markt worden gefinancierd als gevolg van marktimperfecties.

Doel: 'tijdelijk' gangmaken, markt in beweging en transitie financierbaar (marktconform!)

Casus Leyweg DH

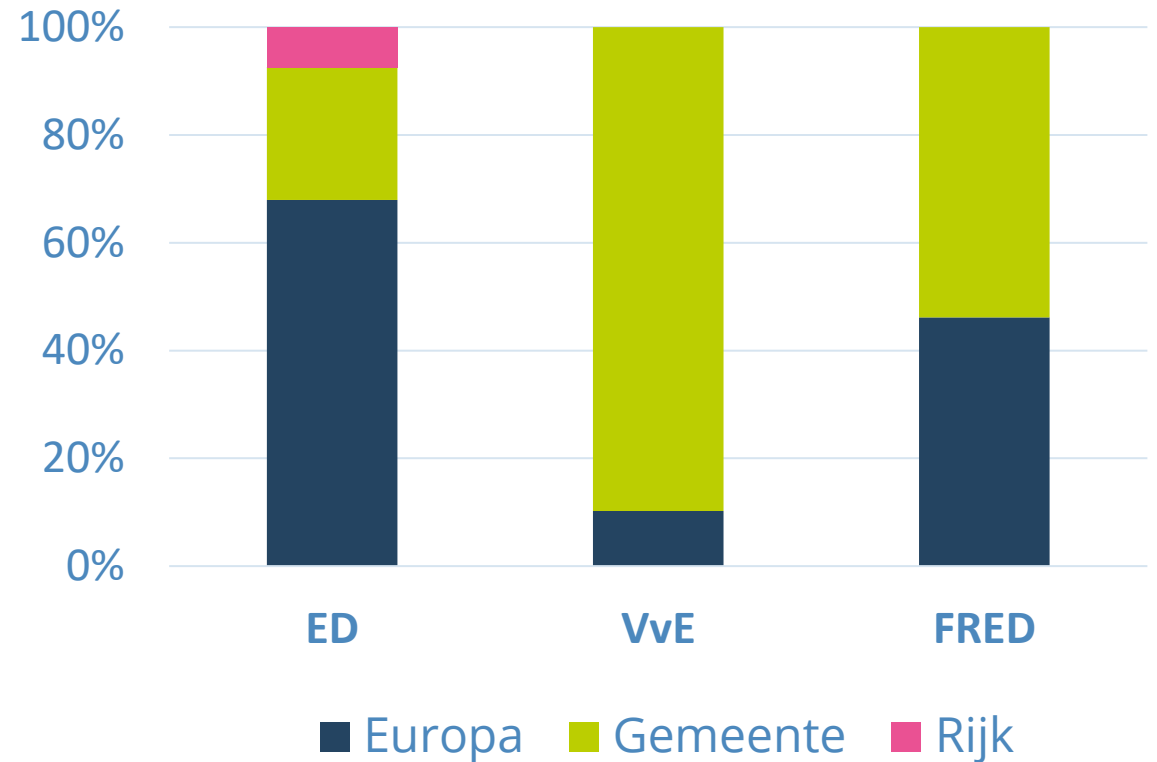
- ◆ Faillissement
- ◆ Doorinvesteren met lening FRED fonds
- ◆ Participatie FRED Fonds via HAL B.V.
- ◆ Doorinvesteren
- ◆ Meer investeringen in andere geothermie
- ◆ Afbouwen belang fonds > markt

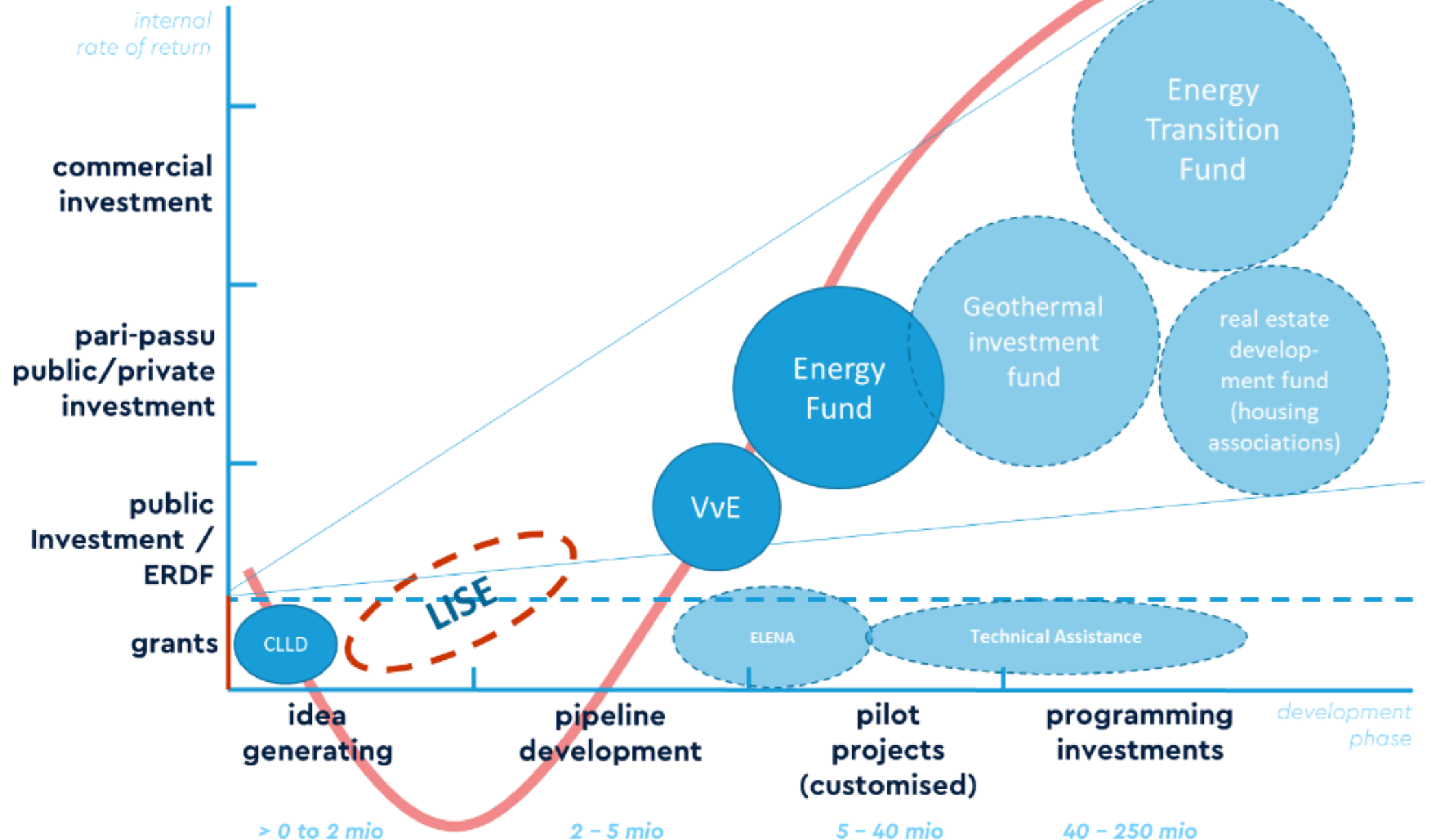
Cijfers Den Haag

- ◆ **FRED: 35** financieringen, ruim **500** fte's, **122** units
- ◆ **VVE's: 74** financieringen ruim **300** huishoudens
- ◆ **ED: 39** financieringen, **100**kton CO2 besparing, **67** MW capaciteit

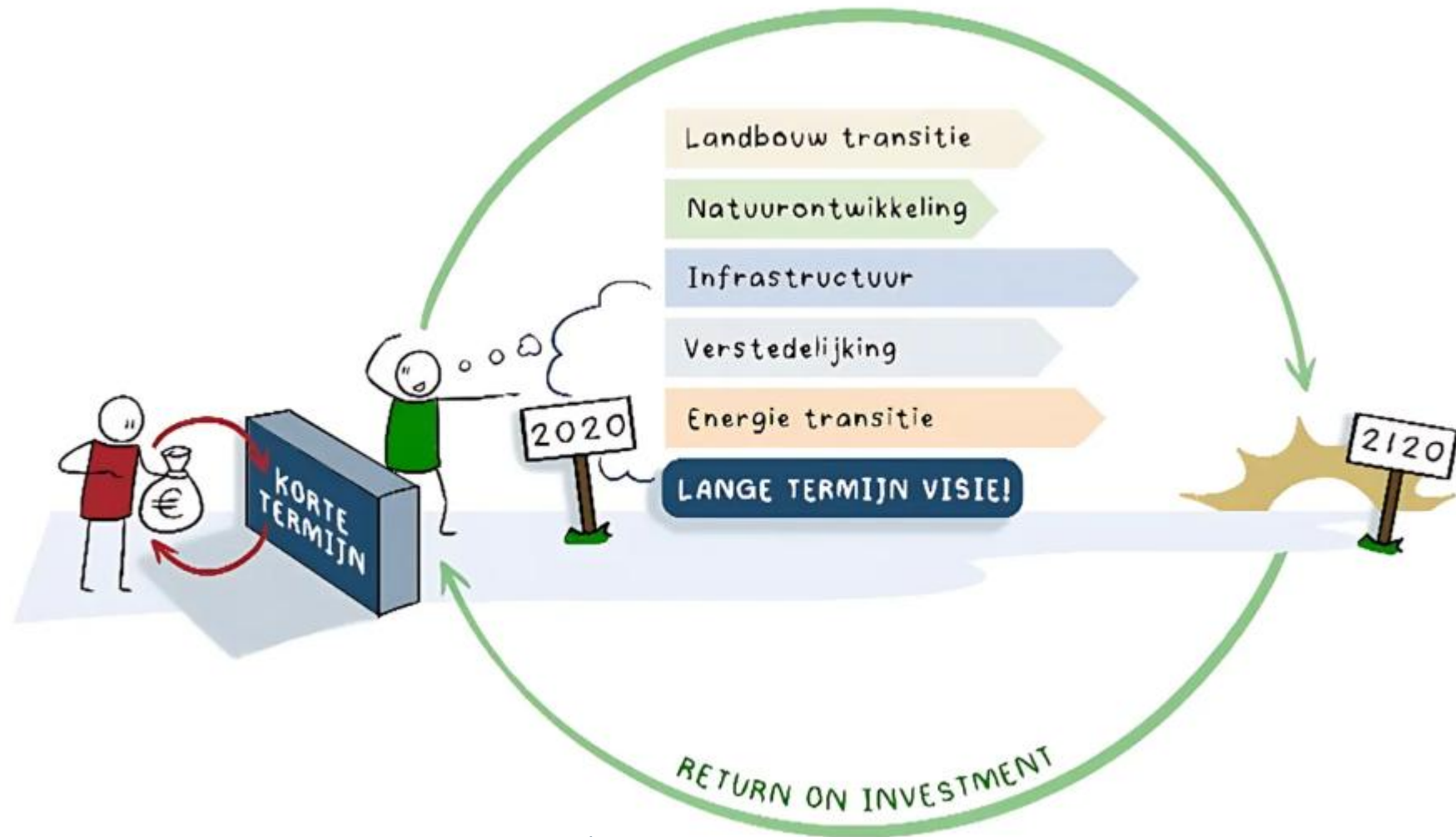
Samen Investeren

Close the gap; sluitende menukaart

Behoefte aan lange termijn perspectief

Lessons

- ◆ Samen investeren o.b.v. lange termijn visie
- ◆ Verantwoordelijkheid voor de pijplijn ?
- ◆ Blijf flexibel inspelen t.b.v. meerwaarde
- ◆ Borg overgang van subsidie naar financiering
- ◆ Bouw belang en risico af zodra het kan
- ◆ Zorg op tijd voor 'vervolgfinanciering'
- ◆ Bedenk vooraf exit-strategie

“Uitdaging”

Het raderwerk • 22 aug 00:30

De energietransitie is hoe dan ook betaalbaar

Jasper Lukkezen

Het idee dat energie te duur wordt door de energietransitie en de benodigde miljardeninvesteringen niet te vinden zijn, is een misverstand.

- ◆ Opgaves groot, over ‘afdelingen’
- ◆ Samenwerking nodig
- ◆ Geld genoeg, maar slimme inzet
- ◆ Sluitende menukaart

‘Ravijnjaar niet gedempt, maar opgeschoven’

INVESTNL

Gezonde bodems, gezonde mensen

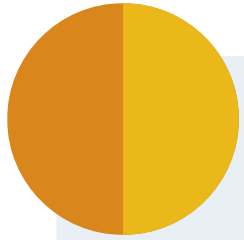
Verkenning van een nieuw verdienmodel voor regeneratieve boeren

Slim financieren

Slim financieren ?

- ◆ Slim financieren: oplossen van marktfalen en het aanjagen van transitie
- ◆ Vereist kijken met een andere bril
- ◆ Duidelijk een grotere investering **vooraf** om het goed in te bedden (marktonderzoek, pijplijnontwikkeling, juiste fondsmanagementstructuur en kansen voor blended finance opties)
- ◆ Rendement / wees realistisch (je lost marktfalen op!)
- ◆ Geef fondsmanager flexibiliteit (andere schaal / weinig data / risicoperceptie)
- ◆ Hefboom > samen investeren
- ◆ 'Look and feel' van een bank, ook de voorwaarden zijn "marktconform"

William van den Bungelaar
Algemeen Directeur

06 51 79 31 07

williamvandenbungelaar@erac.nl

- Publieke Financiële instrumenten / blended finance
- Internationale samenwerking DG Regio/EIB/advisory hub
- EU Meerjarig Financieel Kader
(EFRO/ESF/GLB/INTERREG/URBACT/EUI/ELENA)

